Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 20. marca 2019 *

„Državne pomoči – Pomoči, ki jih je Španija dodelila nekaterim profesionalnim nogometnim klubom – Poroštvo – Sklep o razglasitvi pomoči za nezdružljive z notranjim trgom – Prednost – Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-766/16,

Hércules Club de Fútbol, **SAD** s sedežem v Alicanteju (Španija), ki ga zastopata S. Rating in Y. Martínez Mata, odvetnika,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Španije, ki sta jo sprva zastopali A. Gavela Llopis in M. J. García-Valdecasas Dorrego, nato M. J. García-Valdecasas Dorrego, agentki,

intervenientka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo G. Luengo, B. Stromsky in P. Němečková, agenti,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije (EU) 2017/365 z dne 4. julija 2016 o državni pomoči SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP), ki jo je Španija odobrila klubom Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol, SAD in Elche Club de Fútbol SAD (UL 2017, L 55, str. 12),

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi H. Kanninen (poročevalec), predsednik, J. Schwarcz in L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín, sodnika,

sodni tajnik: I. Dragan, administrator,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 14. septembra 2018

izreka naslednjo

* Jezik postopka: španščina.

Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeča stranka, Hercules Club de Fútbol, SAD, je profesionalni nogometni klub, ki ima sedež v Alicanteju v avtonomni skupnosti Valencija (Španija).

2 Fundación Hércules de Alicante (v nadaljevanju: Fundación Hércules) je nepridobitna organizacija, katere poslovna dejavnost je povezana z dejavnostmi tožeče stranke. V skladu z določbami statutov in poslovnikov organizacije Fundación Hércules so člani upravnega odbora tožeče stranke zakoniti člani upravljavskega organa te organizacije.

3 Instituto Valenciano de Finanzas (v nadaljevanju: IVF), finančna institucija regionalne vlade Valencije (Generalitat Valenciana, Španija), je 26. julija 2010 organizaciji Fundación Hércules zagotovil poroštvo za bančno posojilo banke Caja de Ahorros del Mediterráneo (v nadaljevanju: CAM) v višini 18 milijonov EUR za nakup nekaterih delnic, ki jih je tožeča stranka izdala v okviru povečanja kapitala, za katero se je odločila. Organizacija Fundación Hércules je po povečanju kapitala postala imetnica 81,96 % delnic tožeče stranke.

4 Poroštvo je bilo izdano za kritje celotne glavnice posojila, obresti in stroškov transakcije, zavarovane s poroštvom. Organizacija Fundación Hércules je morala v zameno IVF plačevati 1-odstotno letno provizijo za poroštvo. IVF je kot zavarovanje za poroštvo prejel zastavne pravice na delnicah tožeče stranke, ki jih je pridobila organizacija Fundacion Hercules. Začasno, do zastavitve delnic, pa je IVF dobil poroštvo lastnice stadiona José Rico Pérez, to je družbe Aligestión Integral SA (v nadaljevanju: družba Aligestión), in zastavne pravice na delnicah tožeče stranke v lasti družbe Aligestión. Osnovno posojilo je bilo sklenjeno za pet let. Obrestna mera osnovnega posojila je vključevala 4-odstotno fiksno obrestno mero v prvih 36 mesecih ter seštevek enoletnega Euribora in pribitka v višini 2 % v zadnjih 24 mesecih. Poleg tega je bila zaračunana 0,5-odstotna poroštvena premija. Posojilo s poroštvom (glavnica in obresti) naj bi se vrnilo s prodajo delnic tožeče stranke, ki jih je pridobila organizacija Fundación Hércules.

5 Potem ko je IVF odobril državno poroštvo, organizacija Fundación Hércules ni vrnila osnovnega posojila. IVF je zato za izpolnitev svoje pravne obveze kot porok 24. januarja 2012 banki CAM poplačal znesek v višini 18,4 milijona EUR, namesto banke vstopil v položaj upnika zadevnega posojila in nato sprožil sodni postopek proti organizaciji Fundacion Hercules CF, da bi dobil povrnjen zadevni znesek.

6 Potem ko je bila Evropska komisija obveščena o obstoju domnevnih državnih pomoči, ki jih je regionalna vlada Valencije odobrila v obliki poroštev za bančna posojila klubu Valencia Club de Fútbol, SAD, tožeči stranki in klubu Elche Club de Fútbol, SAD, je Kraljevino Španijo 8. aprila 2013 pozvala k predložitvi pripomb v zvezi s temi informacijami. Ta je odgovorila 27. maja in 3. junija 2013.

7 Komisija je z dopisom z dne 18. decembra 2013 Kraljevino Španijo obvestila o svoji odločitvi, da začne postopek na podlagi člena 108(2) PDEU. Španija je z dopisom z dne 10. februarja 2014 predložila svoje pripombe v zvezi s sklepom o začetku postopka.

8 Komisija je v formalnem postopku preiskave prejela pripombe in informacije Kraljevine Španije, IVF, Lige Nacional de Fútbol Profesional, kluba Valencia Club de Fútbol in organizacije Fundación Valencia Club de Fútbol.

9 Komisija je s Sklepom (EU) 2017/365 z dne 4. julija 2016 o državni pomoči SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP), ki jo je Španija odobrila klubom Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol, SAD in Elche Club de Fútbol, SAD (UL 2017, L 55, str. 12; v nadaljevanju: izpodbijani sklep), ugotovila zlasti, da državno poroštvo, ki ga je IVF 26. julija 2010 odobril za zavarovanje bančnega posojila organizaciji Fundación Hercules za vpis delnic tožeče stranke v okviru povečanja kapitala, za katero se je ta odločila (v nadaljevanju: zadevni ukrep), ni zakonito in da je z notranjim trgom nezdružljiva pomoč v višini 6.143.000 EUR (člen 1 izpodbijanega sklepa). Komisija je zato Kraljevini Španiji naložila izterjavo navedene pomoči od tožeče stranke (člen 2 izpodbijanega sklepa), pri čemer naj bi se izterjava izvedla „takoj in učinkovito“ (člen 3 izpodbijanega sklepa).

10 Komisija je v izpodbijanem sklepu na prvem mestu ugotovila, da so se pri zadevnem ukrepu, ki ga je odobril IVF, uporabila državna sredstva in da ga je mogoče pripisati Kraljevini Španiji. Na drugem mestu, prejemnica pomoči naj bi bila tožeča stranka in ne organizacija Fundación Hércules, ki naj bi delovala kot fundacija, zlasti glede na cilj ukrepa, s katerim naj bi se olajšalo financiranje povečanja kapitala tožeče stranke. Vendar naj bi bila tožeča stranka ob odobritvi zadevnega ukrepa v finančnem položaju podjetja v težavah v smislu odstavka 10(a) in odstavka 11 Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranju podjetij v težavah (UL 2004, C 244, str. 2; v nadaljevanju: smernice za reševanje in prestrukturiranje). Komisija je glede na merila, opredeljena v Obvestilu Komisije o uporabi členov [107] in [108 PDEU] za državno pomoč v obliki poroštev (UL 2008, C 155, str. 10; v nadaljevanju: obvestilo o poroštvih), ter ob upoštevanju finančnega položaja tožeče stranke in pogojev državnega poroštva, ki ga je prejela, ugotovila obstoj neupravičene prednosti, s katero bi se lahko izkrivljala konkurenca ali bi obstajala nevarnost njenega izkrivljanja in ki bi lahko vplivala na trgovino med državami članicami. Komisija je poleg tega v izpodbijanem sklepu količinsko opredelila element pomoči, domnevno dodeljen tožeči stranki, pri čemer se je oprla na referenčno obrestno mero, ki se uporablja v skladu z njenim Sporočilom o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (UL 2008, C 14, str. 6), saj ni bila mogoča smiselna primerjava na podlagi podobnih transakcij na trgu. Pri količinski opredelitvi spornega ukrepa je ugotovila, da je vrednost delnic tožeče stranke, na katerih je IVF prejel zastavne pravice kot zavarovanje za poroštvo, skoraj nična. Komisija je nazadnje v izpodbijanem sklepu ugotovila, da sporna pomoč ni združljiva z notranjim trgom, zlasti glede na načela in pogoje iz smernic za reševanje in prestrukturiranje.

Postopek in predlogi strank

11 Tožeča stranka je 7. novembra 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo, s katero Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijani sklep razglasi za ničen;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

12 Tožeča stranka je istega dne v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za izdajo začasne odredbe za odlog izvršitve člena 2 izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je odrejeno vračilo pomoči.

13 Komisija je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 20. januarja 2017 vložila odgovor na tožbo in Splošnemu sodišču predlagala, naj:

– tožbo zavrne kot neutemeljeno;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

14 Tožeča stranka je 7. marca 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila repliko.

15 Predsednik četrtega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 29. marca 2017 ugodil predlogu Kraljevine Španije za intervencijo v podporo predlogom tožeče stranke.

16 Komisija je 19. aprila 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila dupliko.

17 Kraljevina Španija je 19. junija 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila intervencijsko vlogo.

18 Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– ugodi tožbi in izpodbijani sklep razglasi za ničen;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

19 Komisija je 27. julija 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča predložila pripombe k intervencijski vlogi.

20 Tožeča stranka je z dopisom z dne 17. avgusta 2017 navedla, da želi biti zaslišana na obravnavi.

21 Predsednik Splošnega sodišča je s sklepom z dne 22. marca 2018, Hércules Club de Fútbol/Komisija (T-766/16 R, neobjavljen, EU:T:2018:170), zavrnil predlog za izdajo začasne odredbe in pridržal odločitev o stroških.

22 Splošno sodišče je z dopisom sodnega tajništva z dne 13. julija 2018 v okviru ukrepov procesnega vodstva, določenih v členu 89 Poslovnika Splošnega sodišča, vsem strankam postavilo pisna vprašanja.

23 Stranke so na obravnavi 14. septembra 2018 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.

24 Sodnik Sodišča, pristojen za izdajo začasne odredbe, je s sklepom z dne 22. novembra 2018, Hércules Club de Fútbol/Komisija [C-334/18 P(R), EU:C:2018:952], razveljavil sklep z dne 22. marca 2018, Hércules Club de Fútbol/Komisija (T-766/16 R, neobjavljen, EU:T:2018:170), in zadevo vrnil v ponovno odločanje Splošnemu sodišču. Predsednik Splošnega sodišča je 28. novembra 2018 sprejel sklep na podlagi člena 157(2) Poslovnika, v skladu s katerim je odredil odlog izvršitve izpodbijanega sklepa v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, do datuma sprejetja sklepa, s katerim naj bi se končal postopek za izdajo začasne odredbe.

Pravo

Predlog za ukrep procesnega vodstva

25 Tožeča stranka je v okviru tožbe Splošnemu sodišču predlagala, naj sprejme ukrep procesnega vodstva, da bi se ji omogočil vpogled v nekatere elemente spisa iz upravnega postopka, v katerem je bil sprejet izpodbijani sklep.

26 Po navedbah tožeče stranke je vpogled v vse dopise španskih nacionalnih in regionalnih upravnih organov, poslanih Komisiji v fazi upravnega postopka – če se posebej ne nanašajo na kluba Valencia Club de Fútbol ali Elche Club de Fútbol – potreben, da bi lahko v celoti izvajala svojo pravico do obrambe in da bi odpravila diskriminatorno ravnanje navedenih organov, katerega žrtev naj bi bila. Poleg tega naj bi bilo iz vsebine izpodbijanega sklepa razvidno, da temelji na netočnih trditvah španskih organov ali na njihovi napačni razlagi, kar naj bi okrepilo legitimnost njenega predloga. Ugoditev predlogu za ukrep procesnega vodstva je po mnenju tožeče stranke edini način za dopolnitev

njenih tožbenih razlogov in trditev v ustrezni fazi postopka, saj navaja, da je morala vložiti obravnavano ničnostno tožbo in predlog za odlog izvršitve, ne da bi imela možnost vpogleda v trditve španskih organov, navedenih v fazi upravnega postopka.

27 V skladu s členom 88(1) Poslovnika se lahko ukrepi procesnega vodstva sprejmejo v kateri koli fazi postopka, bodisi po uradni dolžnosti bodisi na zahtevo glavne stranke. V skladu s členom 89 tega poslovnika je namen teh ukrepov v najboljših pogojih zagotoviti pripravo zadev za obravnavanje, izvedbo postopka in rešitev spora. Z njimi se lahko od ene od strank zlasti zahteva, naj predloži vse dokumente, povezane z zadevo (člen 89(3)(d) Poslovnika).

28 Prav tako je treba spomniti, da mora Splošno sodišče oceniti koristnost ukrepov procesnega vodstva, za katere zaprosi ena od glavnih strank (glej v tem smislu sodbo z dne 6. julija 1999, Séché/Komisija, T-112/96 in T-115/96, EU:T:1999:134, točka 284).

29 Da bi Splošno sodišče lahko ugotovilo, ali je treba za nemoten potek postopka zahtevati predložitev nekaterih dokumentov, mora stranka, ki je s tem namenom vložila predlog, zaprošene dokumente opredeliti in Splošnemu sodišču predložiti najmanj toliko podatkov, da je verjetno izkazana koristnost teh dokumentov za odločanje v postopku (sodba z dne 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisija, C-185/95 P, EU:C:1998:608, točka 93; glej tudi sodbo z dne 16. oktobra 2013, TF1/Komisija, T-275/11, neobjavljena, EU:T:2013:535, točka 117 in navedena sodna praksa). Tožeča stranka mora tako med drugim predložiti natančne in upoštevne indice, s katerimi lahko pojasni, zakaj bi lahko bili zadevni dokumenti koristni za rešitev spora (glej v tem smislu sodbo z dne 20. julija 2016, Oikonomopoulos/Komisija, T-483/13, EU:T:2016:421, točka 253).

30 Tožeča stranka v obravnavanem primeru samo izpostavlja splošne preudarke, ki se nanašajo na dejstvo, da bi bilo treba iz napak, vsebovanih v izpodbijanem sklepu, sklepati na obstoj napak v stališčih, ki so jih javni organi predložili v fazi upravnega postopka, ali vsaj na njihovo napačno razlago. Pri tem tožeča stranka ne dokaže, zakaj naj bi bili zahtevani dokumenti koristni za rešitev spora.

31 Ta rešitev je toliko nujnejša z vidika sistematike izpodbijanega sklepa in postopka, v katerem je bil sprejet. Po eni strani je mogoče vsebino stališč kraljevine Španije, IVF in regionalne vlade Valencije, katerih predložitev zahteva tožeča stranka, razbrati že iz točk od 36 do 45 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Po drugi strani zainteresirane stranke, razen države članice, ki je odgovorna za dodelitev pomoči, v postopkih nadzora državnih pomoči nimajo pravice do vpogleda v dokumente iz upravnega spisa Komisije (sodba z dne 29. junija 2010, Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, točka 58).

32 Poleg tega se tožeča stranka, ker ni dokazala koristnosti ukrepa procesnega vodstva, predlaganega za rešitev spora, ne more sklicevati na poseganje v svojo pravico do obrambe, ki izhaja iz neobstoja možnosti vpogleda v zadevne dokumente (glej, po analogiji, sodbo z dne 11. decembra 2014, van der Aat in drugi/Komisija, T-304/13 P, EU:T:2014:1055, točka 61).

33 Nazadnje, okoliščina, da naj bi tožeči stranki regionalna vlada Valencije zavrnila predložitev navedenih dokumentov, medtem ko naj bi bil klub Valencia Club de Fútbol z njimi seznanjen, ni upoštevna za odločanje o obravnavanem ukrepu procesnega vodstva. Zatrjevana diskriminacija namreč ne ovrže neobstoja koristi predložitve zadevnih dokumentov za rešitev spora.

34 Posledično je treba predlog za ukrep procesnega vodstva zavrniti.

Vsebinska presoja

35 Tožeča stranka v utemeljitev svoje tožbe navaja tri tožbene razloge, ki se vsi nanašajo na kršitev člena 107(1) PDEU, in sicer, prvi se nanaša na to, da je Komisija napačno ugotovila obstoj prednosti, izhajajoče iz zadevnega ukrepa, drugi, naveden podredno, na to, da je Komisija napačno ugotovila, da se z navedenim ukrepom izkrivlja konkurenca in da vpliva na trgovino med državami članicami, tretji, prav tako naveden podredno, pa na napako pri oceni zneska dodeljene pomoči.

Prvi tožbeni razlog: napaka pri ugotovitvi prednosti

36 Tožeča stranka ob podpori Kraljevine Španije navaja prvi tožbeni razlog v dveh delih, ki ju je treba preučiti zaporedoma.

– Prvi del prvega tožbenega razloga: napačna opredelitev podjetja v težavah

37 Tožeča stranka navaja, da na datum odobritve spornega poroštva ni bila podjetje v težavah. Prvič, merila iz odstavka 10(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje naj se ne bi uporabljala za nogometni trg. Glede na posebnosti nogometnega trga naj bi bila upoštevna le metoda, ki jo uporabljata Združenje evropskih nogometnih zvez (UEFA) in Liga Nacional de Fútbol Profesional, pri kateri se računovodske evidence posameznega kluba primerjajo s povprečjem računovodskih evidenc drugih klubov, ki sodelujejo na tekmovanjih v isti državi članici. Tožeča stranka pa naj bi bila v boljšem položaju kot povprečni klub, ki napreduje v prvo ligo in drugo ligo A nogometnega prvenstva v Španiji, še več, njen položaj naj bi bil primerljiv s položajem celotnega evropskega nogometa.

38 Poleg tega po navedbah tožeče stranke na datum odobritve spornega poroštva niti neporavnani dolg niti razmerje med dolgom in lastnimi sredstvi nista bila upoštevna finančna kazalnika glede na sposobnost zadolževanja klubov, še danes ločeno od stroškovne učinkovitosti, ki velja v večini drugih panog, pa tudi glede na to, koliko sredstev klubom prispevajo delničarji ali tretje osebe, pri čemer ta sredstva pred začetkom veljavnosti pravilnika o finančnem fair-playu niso bila omejena navzgor. Nazadnje, Komisija naj bi morala pri finančni oceni tožeče stranke upoštevati tudi okoliščino, da je bila ta na datum odobritve spornega poroštva kvalificirana za tekmovanje v naslednji sezoni prve lige španskega nogometnega prvenstva. Kraljevina Španija dodaja, da je izpodbijani sklep pomanjkljivo obrazložen, ker naj Komisija ne bi odgovorila na trditve, navedene v fazi upravnega postopka, glede edinstvenosti ekonomskega modela nogometnih klubov.

39 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

40 Spomniti je treba, da je Komisija na posebnem področju državnih pomoči vezana na okvire in sporočila, ki jih sprejme, če ne odstopajo od pravil Pogodbe in če jih države članice sprejmejo. Natančneje, teh besedil ni mogoče razlagati tako, da bi se zmanjšal obseg členov 107 in 108 PDEU ali da bi bilo to v nasprotju z njunimi cilji (sodba z dne 11. septembra 2008, Nemčija in drugi/Kronofrance, C-75/05 P in C-80/05 P, EU:C:2008:482, točki 61 in 65).

41 Komisija se je v obravnavanem primeru v točki 78 obrazložitve izpodbijanega sklepa oprla na odstavek 10(a) in odstavek 11 smernic za reševanje in prestrukturiranje, da bi tožečo stranko na datum odobritve spornega poroštva opredelila kot podjetje v težavah.

42 Kot izhaja iz točk 71 in 85 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je bila ta opredelitev po mnenju Komisije po eni strani upoštevna za določitev tržne cene, s katero se lahko primerja provizija za sporno poroštvo, in po drugi za presojo, ali so bili izpolnjeni pogoji za izključitev obstoja pomoči (točka 3.2 obvestila o poroštvih), kot je trdila Kraljevina Španija.

43 Merila, navedena v odstavku 10(a) in v odstavku 11 smernic za reševanje in prestrukturiranje, konkretno odražajo splošni preudarek, naveden v odstavku 9 teh smernic, v skladu s katerim: „[se] za podjetje v težavah šteje podjetje, k[i] ni zmožno z lastnimi sredstvi ali sredstvi, ki jih lahko pridobi od svojih lastnikov/delničarjev ali upnikov, preprečiti izgub, ki bi brez zunanjega posredovanja javnih organov kratkoročno ali srednjeročno skoraj gotovo ogrozile obstoj družbe“.

44 Tožeča stranka v svoji utemeljitvi ne zanika, da bi morala biti v običajnih okoliščinah na podlagi zgoraj navedenih odstavkov smernic za reševanje in prestrukturiranje opredeljena kot podjetje v težavah. Nasprotno pa zanika možnost uporabe zadevnih meril v nogometni panogi, za katero naj bi bili v bistvu značilni večja sposobnost podjetij, da ne glede na svoj finančni položaj zberejo kapital in se zadolžijo, pa tudi večja nestanovitnost prihodkov in sredstev, ki naj bi bili vezani predvsem na njihove športne rezultate.

45 To utemeljitev je treba zavrniti iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

46 Prvič, tveganje, povezano z nihanjem prihodkov in vrednostjo sredstev, ki ga poudarja tožeča stranka, je okoliščina, s katero se redno srečujejo tudi podjetja, ki delujejo na drugih trgih, kot je trg profesionalnega nogometa.

47 Drugič, posamično pojavljanje ravnanj, ki so tuja tržni logiki, na primer pokroviteljstvo, ne zadostuje za dvom o ekonomski naravi zadevne dejavnosti, ki je bila že priznana v zvezi igranjem nogometa v profesionalnih klubih (glej v tem smislu sodbo z dne 26. januarja 2005, Piau/Komisija, T-193/02, EU:T:2005:22, točka 69), niti ne zadostuje referenčni okvir zasebnega gospodarskega subjekta v tržni ekonomiji za potrebe preučitve obstoja prednosti. Kot navaja Komisija, obstoj zadevnega ukrepa poleg tega potrjuje dejstvo, da je morala tožeča stranka kljub tem naložbenim ravnanjem, ki so tuja tržni logiki v nogometni panogi, ob predpostavki, da so dokazana, za povečanje kapitala še vedno uporabiti državno poroštvo.

48 Tretjič, pojem podjetja v težavah, kot je opredeljen v odstavku 9 smernic za reševanje in prestrukturiranje, je objektivni pojem, ki ga je treba presojati le glede na konkretne znake finančnega in gospodarskega položaja zadevnega podjetja (sodba z dne 6. aprila 2017, Regione autonoma della Sardegna/Komisija, T-219/14, EU:T:2017:266, točka 184). Toda tožeča stranka se opira zlasti na splošne trditve o sposobnosti nogometnih klubov, da zberejo kapital in se zadolžijo, s temi trditvami pa ni mogoče ovreči ugotovitve, do katere je Komisija prišla v izpodbijanem sklepu na podlagi posamičnih finančnih podatkov tožeče stranke.

49 Četrtič, v zvezi z opiranjem tožeče stranke na primerjavo njenega finančnega položaja s povprečnim finančnim položajem drugih nogometnih klubov, najprej španskih in nato evropskih, je treba poudariti, da niti ta primerjava ni v skladu z načeli, navedenimi zgoraj v točki 48, na katerih temelji pojem podjetje v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje. Ta primerjalni pristop namreč zlasti ne temelji na posamičnem položaju tožeče stranke in bi, če bi se upošteval, pomenil, da bi bili ukrepi, sprejeti v panogah, ki nazadujejo, izkazujejo izgubo ali niso donosne, izključeni iz nadzora nad državnimi pomočmi.

50 S tega vidika je treba kot neutemeljeno zavrniti trditev tožeče stranke, da je Komisija s tem, da ni uporabila te primerjalne metode, kršila odstavek 97 in naslednje svojega obvestila o pojmu državne pomoči iz člena 107(1) PDEU (UL 2016, C 262, str. 1). Primerjalna analiza iz tega obvestila se namreč nanaša na zadevno transakcijo, ki pa se presoja glede na referenčno transakcijo in ne glede na finančni položaj upravičenca.

51 Nazadnje, v zvezi z okoliščino, na katero se med drugim sklicuje tožeča stranka, da je bila na datum odobritve spornega poroštva kvalificirana za tekmovanje v naslednji sezoni prve lige španskega nogometnega prvenstva, je ta okoliščina v finančnem smislu pomenila negotove razvojne obete, vendar z njo samo po sebi nikakor ni bilo mogoče izpodbiti sklepanja Komisije na podlagi ugotovitve negativnega lastnega kapitala tožeče stranke in njenih naraščajočih izgub.

52 Glede na navedeno je torej treba prvi del prvega tožbenega razloga zavrniti.

53 Enako velja za pomanjkanje obrazložitve, ki ga med drugim zatrjuje Kraljevina Španija. Po eni strani, kot je bilo opozorjeno zgoraj v točkah od 41 do 43, je Komisija navedla merila, po katerih je presojala, ali je tožeča stranka podjetje v težavah, pri čemer je v točki 78 obrazložitve izpodbijanega sklepa podrobno opisala njihovo uporabo v obravnavanem primeru. Po drugi strani, Komisiji v skladu z ustaljeno sodno prakso ni treba zavzeti stališča do vseh trditev, ki so jih pred njo navajale zadevne osebe, temveč zadošča, da navede dejstva in pravne ugotovitve, ki so bistvene za sistematiko odločbe (glej sodbo z dne 30. aprila 2014, Hagenmeyer in Hahn/Komisija, T-17/12, EU:T:2014:234, točka 173 in navedena sodna praksa). Kot pa izhaja iz preučitve tega dela, ki jo je opravilo Splošno sodišče, je Komisija, ne da bi storila napako ter s tem z opiranjem na upoštevne dejanske in pravne okoliščine, v izpodbijanem sklepu ugotovila, da je bila tožeča stranka ob odobritvi spornega poroštva podjetje v težavah.

– *Drugi del prvega tožbenega razloga: napačna presoja ponujenih zavarovanj za poroštva*

54 Tožeča stranka navaja, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni upoštevala narave in obsega zavarovanj za poroštva, ponujenih IVF v zameno za odobritev spornega poroštva. Zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, ki je bila glavni delničar tožeče stranke, naj se ne bi obravnavalo kot začasno poroštvo, temveč kot solidarno poroštvo, ki je družbo Aligestión zavezovalo, dokler ni regionalna vlada Valencije kot nadzorni organ organizacije Fundación Hércules in posredni upravičenec solidarnega poroštva prek IVF odobrila zastavne pravice na delnicah tožeče stranke, ki jih je pridobila organizacija Fundación Hércules.

55 Po eni strani je bila družba Aligestión solventno podjetje, ki je imelo posledično nepremično premoženje in je bilo upravičeno zlasti do deleža bruto prihodkov tožeče stranke, pri čemer naj bi se ti ob vstopu kluba v prvo ligo španskega nogometnega prvenstva povečali. Po drugi strani je pooblastilo za odobritev zastavne pravice na delnicah tožeče stranke regionalni vladi Valencije v praksi omogočalo, da kot pogoj za prenehanje domnevno začasnega poroštva, ki ga je odobrila družba Aligestión, določi, da mora družba Aligestión predhodno prestrukturirati dolg tožeče stranke, s čimer bi se regionalni vladi Valencie zagotovila vrednost tako zastavljenih delnic.

56 Poroštvo, ki ga je odobril IVF, naj bi bilo torej odobreno v tržnih pogojih. V zvezi s tem po mnenju tožeče stranke ni pomembno, da ni bilo upoštevano merilo zgornje meje 80 % osnovnega posojila, ki je določena z obvestilom o poroštvih, saj naj Komisija iz zgolj tega razloga ne bi smela opustiti analize skladnosti spornega poroštva s tržnimi pogoji v okviru športne panoge, za katero v skladu s členom 165 PDEU velja posebna zaščita. Tožeča stranka je v fazi replike predložila sodno odločbo, ki naj bi potrjevala, da je IVF uveljavljal poroštvo družbe Aligestión kot solidarno poroštvo in ga še vedno uveljavlja.

57 Komisija odgovarja, da opisu značilnosti solidarnega poroštva družbe Aligestión, kot ga je podala tožeča stranka, ne le nasprotujejo sami pogoji poroštva in potrditev španskih organov v upravnem postopku, temveč naj bi bil tudi težko združljiv z odločitvijo IVF, da vloži tožbo zoper organizacijo Fundación Hércules in ne zoper družbo Aligestión, saj je IVF vrnil posojilo, sklenjeno pri CAM. Komisija poleg tega poudarja, da če je družba Aligestión resnično lahko neposredno jamčila za posojilo, kot zatrjuje tožeča stranka, potem poroštvo, ki ga je odobril IVF, ne bi bilo smiselno. Po

mnenju Komisije dejstvo, da solidarno poroštvo družbe Aligestión v končni fazi ni bilo „začasno“, izhaja iz okoliščin, ki so nastopile po ukrepu odobritve poroštva in zato niso upoštevne za ugotovitev obstoja prednosti.

58 Najprej in preden se je treba vprašati o domnevni napačni presoji Komisije v izpodbijanem sklepu v zvezi z zavarovanjem za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, je treba poudariti, da izpodbijani sklep ne vsebuje analize vpliva navedenega zavarovanja za poroštvo na ugotovitev prednosti.

59 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa neobstoj ali nezadostnost obrazložitve pomeni bistveno kršitev postopka v smislu člena 263 PDEU in je razlog javnega reda, na katerega lahko oziroma celo mora paziti sodišče Unije po uradni dolžnosti (glej sodbo z dne 2. decembra 2009, Komisija/Irska in drugi, C-89/08 P, EU:C:2009:742, točka 34 in navedena sodna praksa).

60 Glede na navedeno mora Splošno sodišče odločiti o obstoju morebitne neizpolnitve obveznosti obrazložitve in v ta namen zaslišati stranke, kot je to najprej storilo v okviru ukrepov procesnega vodstva 13. julija 2018 in nato na obravnavi 14. septembra 2018.

61 Opozoriti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso obseg obveznosti obrazložitve odvisen od narave zadevnega akta in okvira, v katerem je bil sprejet. Obrazložitev mora jasno in nedvoumno izražati utemeljevanje institucije, tako da se lahko zadevne osebe na eni strani seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, da lahko branijo svoje pravice in preverijo, ali je odločitev utemeljena, in da lahko sodišče na drugi izvaja nadzor zakonitosti. Ni potrebno, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, ker se vprašanje, ali obrazložitev izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, ne nanaša le na njeno besedilo, ampak tudi na njeno sobesedilo in na vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo z dne 18. januarja 2012, Djebel – SGPS/Komisija, T-422/07, neobjavljena, EU:T:2012:11, točka 52 in navedena sodna praksa).

62 V obravnavanem primeru je zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, v izpodbijanem sklepu navedeno le enkrat, in sicer v opisu zadevnega ukrepa, pozneje pa ni več omenjeno. Preudarki iz izpodbijanega sklepa v zvezi z ugotovitvijo obstoja pomoči in njeno količinsko opredelitvijo se tako nikjer ne nanašajo na navedeno zavarovanje za poroštvo. Natančneje, iz točke 93 obrazložitve izpodbijanega sklepa izhaja, da je v izpodbijanem sklepu za namene presoje zneska provizije za poroštvo, ki ga je IVF zahteval v okviru zadevnega ukrepa, z vidika tržnih pogojev omenjeno le eno zavarovanje, in sicer zastavna pravica na delnicah tožeče stranke, ki jih je organizacija Fundación Hércules vpisala v korist IVF, vsa druga zavarovanja in zlasti zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, pa so izključena.

63 Komisija v odgovoru na pisno vprašanje, ki ga je v zvezi s tem postavilo Splošno sodišče, vseeno navaja, da bi bilo treba na podlagi sklicevanja na „začasnost“ zadevnega zavarovanja za poroštvo, pa tudi na podlagi opisa posledic neplačevanja organizacije Fundación Hércules v točki 10 obrazložitve izpodbijanega sklepa, in sicer odločitev IVF, da vstopi v položaj upnika navedene fundacije in ukrepa zoper njo, sklepati, da zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, ni bilo „učinkovito“ in ga zato ni bilo treba podrobneje preučiti.

64 Ta neobstoj „učinkovitosti“ naj bi potrjevala stališča Kraljevine Španije v fazi upravnega postopka, ki je navedla, da „[je] IVF prej[el] zavarovanja za obravnavana poroštva, in sicer v obliki zastavnih pravic na delnicah, ki so jih fundacije pridobile z zavarovanimi posojili“ (točka 38 obrazložitve izpodbijanega sklepa), pa tudi pogoji zavarovanja za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, iz katerih po navedbah Komisije izhaja, da je bilo to odobreno za omejen čas in bi moralo prenehati, čim bodo izpolnjeni nekateri pogoji, kar naj bi se po informacijah Komisije zgodilo v kratkem.

65 Komisija tako v svoji utemeljitvi v bistvu trdi, da neupoštevnost zavarovanja za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, za opredelitev obstoja prednosti, zadostno izhaja iz izpodbijanega sklepa, in utemeljuje, da v tem sklepu ni posebnih preudarkov v zvezi s tem.

66 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da dejstvo, ki ga je Komisija navedla pred Splošnim sodiščem, in sicer, da morali biti pogoji za prenehanje obveznosti solidarnega poroštva družbe Aligestión izpolnjeni v kratkem, ne izhaja iz izpodbijanega sklepa.

67 Dalje, navedba dejstva v točki 10 obrazložitve izpodbijanega sklepa, in sicer, da je IVF vrnil znesek dolga, ki je nastal organizaciji Fundación Hércules, nato pa je vstopil v položaj banke upnice in tožil navedeno fundacijo, ne daje informacij o zavarovanjih, ki jih je po potrebi uveljavljal IVF, in nikakor ne omogoča ugotovitve, da je Komisija po koncu upravnega postopka ugotovila, da zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, ni učinkovito.

68 Nazadnje, informacij o presoji Komisije glede upoštevnosti zavarovanja za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, za opredelitev prednosti ni mogoče razbrati niti iz povzetka stališč Kraljevine Španije v točki 38 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej v tem smislu sodbo z dne 24. januarja 2013, Frucona Košice/Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, točka 84). Poleg tega je treba pripomniti, da francoska različica izpodbijanega sklepa, ki jo posebej omenja Komisija, sicer lahko kaže, da se Kraljevina Španija sklicuje izključno na zavarovanje v obliki zastavnih pravic na delnicah tožeče stranke in na enakovredna zavarovanja, sklenjena v okviru drugih ukrepov, na katere se nanaša izpodbijani sklep, vendar je špansko različico tega sklepa, ki je edina verodostojna, nasprotno, mogoče razlagati tako, da Kraljevina Španija upošteva obstoj še drugih zavarovanj.

69 Iz navedenega izhaja, da je obrazložitev izpodbijanega sklepa v zvezi z zavarovanjem za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, omejena na ugotovitev začasnosti tega zavarovanja, dokler ni organizacija Fundación Hércules vpisala zastavne pravice na delnicah tožeče stranke. Ni pojasnjeno, ali ta okoliščina sama po sebi upravičuje, da se pri ugotavljanju obstoja pomoči in njenega zneska ne upošteva navedeno zavarovanje za poroštvo. *A fortiori* ni pojasnjeno, zakaj naj bi bilo tako.

70 Vendar iz točke 3.2(d) in točke 4.2 obvestila o poroštvih izhaja, da zavarovanja, ki so bila sklenjena ob izdaji poroštva ali osnovni posojilni transakciji, pomenijo upošteven dejavnik za presojo obstoja in višine pomoči. Zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, je torej načeloma upošteven dejavnik. Poleg tega na podlagi ničesar v navedenem obvestilu ni mogoče kot neupoštevno izključiti zavarovanje, ker naj bi to bilo samo „začasno“.

71 To pomeni, da bi glede na pravna pravila, s katerimi je urejeno zadevno področje, v obravnavanem primeru člen 107(1) PDEU in obvestilo o poroštvih, zadevne osebe na eni strani in sodišče na drugi lahko pričakovali, da je v izpodbijanem sklepu navedeno razlogovanje Komisije v zvezi z vplivom zavarovanja za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, na ugotovitev obstoja pomoči in po potrebi njenega zneska.

72 Poleg tega je ta del obrazložitve v okviru izpodbijanega sklepa bistvenega pomena, saj je v tem sklepu ugotovljena „skoraj nična“ vrednost (točka 93 obrazložitve izpodbijanega sklepa) edinega obravnavanega zavarovanja, in to čeprav je raven zavarovanj, odobrenih IVF, toliko bolj odločilna, ker je boniteta zadevnega podjetja, v obravnavanem primeru tožeče stranke, slaba (kategorija CCC, glej točko 83 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

73 Poleg tega je treba pripomniti, da v izpodbijanem sklepu ni naveden rok, v katerem je morala organizacija Fundación Hércules IVF dati zastavne pravice na delnicah tožeče stranke, hkrati pa je navedeno, da se je družba Aligestión s tem dejanjem razbremenila svojih obveznosti iz naslova „začasnega“ zavarovanja za poroštvo, odobrenega IVF. V izpodbijanem sklepu torej ni navedb, iz

katerih bi bilo mogoče razbrati trajanje uporabe tega „začasnega“ zavarovanja za poroštvo in s tem verjetnost, da bo to zavarovanje lahko veljavno ali ne, če bo poroštvo, ki ga je odobril IVF, uveljavljeno.

74 Tako iz izpodbijanega sklepa niti izrecno (glej točko 67 zgoraj) niti implicitno ne izhaja, da je bilo zavarovanje za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, kratkotrajno. Ob predpostavki, kot očitno trdi Komisija, da se navedba trajanja zavarovanja za poroštvo, ki ga je ponudila družba Aligestión, lahko šteje za okoliščino, zaradi katere se zmanjša obseg njene obveznosti obrazložitve, je torej treba ugotoviti, da te navedbe ni v izpodbijanem sklepu.

75 Iz tega sledi, da bi morala Komisija v izpodbijanem sklepu pojasniti, kako je po potrebi upoštevala to zavarovanje za poroštvo.

76 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je izpodbijani sklep pomanjkljivo obrazložen.

77 Splošno sodišče zaradi te pomanjkljive obrazložitve ne more odločiti o utemeljenosti trditev, ki jih tožeča stranka navaja v okviru drugega dela svojega prvega tožbenega razloga.

78 Ne da bi bilo treba preučiti preostali del tožbe, je zato treba zaradi pomanjkljive obrazložitve razglasiti ničnost izpodbijanega sklepa v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko.

Stroški

79 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker Komisija ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

80 V skladu s členom 138(1) Poslovnika države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Kraljevina Španija torej nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. **Sklep Komisije (EU) 2017/365 z dne 4. julija 2016 o državni pomoči SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP), ki jo je Španija odobrila klubom Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol, SAD in Elche Club de Fútbol, SAD, se razglasi za ničnega v delu, v katerem se nanaša na klub Hércules Club de Fútbol, SAD.**

2. **Evropska komisija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasil klub Hércules Club de Fútbol.**

3. **Kraljevina Španija nosi svoje stroške.**

Kanninen Schwarcz Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 20. marca 2019.

Podpisi